ον, εἰ μυρίων σταδίων εἴη ζῷον. ὥστε δεῖ καθάπερ ἐπὶ τῶν σωμάτων, καὶ ἐπὶ τῶν ζώων ἔχειν μὲν μέγεθος, τοῦτο δὲ εὐσύνοπτον εἶναι· οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν μύθων ἔχειν μὲν μῆκος, τοῦτο δ' εὐμνημόνευτον εἶναι. τοῦ δὲ μήκους ὅρος, πρὸς μὲν τοὺς ἀγῶνας καὶ τὴν αἴσθησιν, οὐ τῆς τέχνης ἐστίν. εἰ γὰρ ἔδει ἑκατὸν τραγῳδίας ἀγωνίζεσθαι, πρὸς κλεψύδρας ἂν ἠγωνίζοντο, ὥσπερ ποτὲ καὶ ἄλλοτέ φασιν. ὁ δὲ κατ' αὐτὴν τὴν φύσιν τοῦ πράγματος ὅρος, ἀεὶ μὲν ὁ μείζων, μέχρι τοῦ σύνδηλος εἶναι, καλλίων ἐστὶ κατὰ τὸ μέγεθος. ὡς δὲ ἁπλῶς διορίσαντας εἰπεῖν, ἐν ὅσῳ μεγέθει κατὰ τὸ εἰκός, ἢ τὸ ἀναγκαῖον ἐφεξῆς γιγνομένων, συμβαίνει εἰς εὐτυχίαν ἐκ δυστυχίας, ἢ ἐξ εὐτυχίας εἰς δυστυχίαν μεταβάλλειν, ἱκανὸς ὅρος ἐστὶ τοῦ μεγέθους.

Κεφάλαιον η.

Μῦθος δ' ἐστὶν εἷς, οὐχ ὥσπερ τινὲς οἴονται, ἐὰν περὶ ἕνα ᾖ· πολλὰ γὰρ καὶ ἄπειρα τῷ γένει συμβαίνει· ἐξ ὧν ἐνίων οὐδέν ἐστιν ἕν. οὕτω δὲ καὶ πράξεις ἑνὸς πολλαί εἰσιν, ἐξ ὧν μία οὐδεμία γίνεται πρᾶξις. διὸ πάντες ἐοίκασιν ἁμαρτάνειν, ὅσοι τῶν ποιητῶν Ἡρακληΐδα, καὶ Θησηΐδα, καὶ τὰ τοιαῦτα ποιήματα πεποιήκασιν. οἴονται γὰρ ἐπεὶ εἷς ἦν ὁ Ἡρακλῆς, ἕνα καὶ τὸν μῦθον εἶναι προσήκειν. ὁ δ' Ὅμηρος, ὥσπερ καὶ τὰ ἄλλα διαφέρει, καὶ τοῦτ' ἔοικε καλῶς ἰδεῖν, ἤτοι διὰ τέχνην ἢ διὰ φύσιν. Ὀδύσσειαν γὰρ ποιῶν, οὐκ ἐποίησεν ἅπαντα ὅσα αὐτῷ συνέβη· οἷον πληγῆναι μὲν ἐν τῷ Παρνασῷ, μανῆναι δὲ προσποιήσασθαι ἐν τῷ ἀγερμῷ· ὧν οὐδὲν θατέρου γενομένου, ἀναγκαῖον ἦν, ἢ εἰκὸς θάτερον γενέσθαι· ἀλλ' ἃ περὶ μίαν πρᾶξιν, οἵαν λέγομεν τὴν Ὀδύσσειαν, συνέστησεν· ὁμοίως δὲ καὶ τὴν Ἰλιάδα. Χρὴ οὖν, καθάπερ ἐν ταῖς ἄλλαις μιμητικαῖς ἡ μία μίμησις ἑνός ἐστιν, οὕτω καὶ τὸν μῦθον, ἐπεὶ πράξεως μίμησίς ἐστι, μιᾶς τε εἶναι, καὶ ταύτης ὅλης, καὶ τὰ μέρη συνεστάναι τῶν πραγμάτων οὕτως, ὥστε μετατιθεμένου τινὸς μέρους, ἢ ἀφαιρουμένου, διαφέρεσθαι καὶ κινεῖσθαι τὸ ὅλον. ὃ γὰρ προσὸν ἢ μὴ προσὸν, μηδὲν ποιεῖ ἐπίδηλον, οὐδὲ μόριον τοῦτό ἐστι.

Κεφάλαιον θ.

Φανερὸν δὲ ἐκ τῶν εἰρημένων, καὶ ὅτι οὐ τὸ τὰ γενόμενα λέγειν, τοῦτο ποιητοῦ ἔργον ἐστὶν, ἀλλ' οἷα ἂν γένοιτο, καὶ δυνα-

A vt ſi decem millium ſtadiorum ſit animal: propterea oportet, quemadmodum in corporibus, & in animalibus ineſſe quidem magnitudinem, ſed eam, quæ facilè conſpici poſſit: ſic & in fabulis inueniri quidem longitudinem, ſed eam, quæ facilè retineri memoria poſſit. Longitudinis autem terminus ad contentiones, & ſenſum, non artis eſt: ſi enim termino opus eſſet, cauſa Tragœdias recitandi: ad clepſydras contẽderent, quemadmodum quondam, & aliis temporibus factum eſſe affirmant. B Terminus autem rei ſecundum ipſam naturam ſemper quidem, qui maior eſt, quatenus ſimul patet, pulchrior eſt ſecundum magnitudinem. Verùm, vt ſimpliciter re definita dicam, in quanta magnitudine ſecundum veriſimile, & neceſſarium deinceps naſcentibus rebus, contingit in proſperam fortunam ex aduerſa, aut ex proſpera in aduerſam mutari, ſufficiens C terminus eſt magnitudinis.

CAPVT VIII.

Fabula autem eſt vna, non vt aliqui putant, ſi circa vnum ſit. Multa enim, & infinita genere contingunt, ex quibus nonnullis nihil eſt vnum. ſed & actiones vnius multæ ſunt, ex quibus nulla actio eſt vna. Quare omnes videntur peccare, quicunque ex poetis Herculeidem, Theſeidem, & talia poemata fecerunt. putant D enim, quoniam vnus erat Hercules, vnam etiam fabulam conuenire. At Homerus, vt & in aliis excellit, ſic etiam hoc videtur pulchrè vidiſſe, ſiue propter artem ſiue propter naturam. Odyſſeam enim faciens non deſcripſit omnia, quæcunque ipſi contigerunt, vt eum accepiſſe vulnus in Parnaſſo, & ſimulaſſe inſaniam in coitione exercitus, ex quibus non erat neceſſarium, altero facto, alterum factum eſſe, ſed E circa vnam actionem, qualem dicimus eſſe Odyſſeam, inuaſit ſimiliter & Iliadem. Oportet igitur, vt in aliis imitatricibus vna imitatio vnius eſt, ſic & fabulam, quoniam actionis imitatio eſt, & vnius eſſe, & huius totius, & partes conſtare rerum ſic, vt tranſpoſita aliqua, aut ablata diuerſum reddatur, & moueatur totum: quod enim cùm adeſt, aut non adeſt, nihil facit, quod appareat, id nec pars quidem eſt. F

CAPVT IX.

Manifeſtum autem eſt ex iis, quæ dicta ſunt, non eſſe poetæ munus facta dicere, ſed qualia fieri debent, & quî fieri